

Hallituksen esitys Eduskunnalle eduskunnan virkamiehiä koskevan lainsäädännön uudistamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki eduskunnan virkamiehistä. Ehdotettu laki uudistaisi ja kokoaisi eduskunnan virkoja ja virkamiehiä koskevat säännökset. Esitys sisältää myös ehdotukset laiksi valtiopäiväjärjestyksen muuttamisesta ja laiksi Eduskunnan kirjastosta annetun lain muuttamisesta. Eduskunnan virkamiehiin sovel-

lettaisiin eräin poikkeuksin uutta valtion virkamieslakia. Poikkeukset johtuvat eduskunnan asemasta ja tehtävistä.

Uudistus on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti uuden valtion virkamieslain kanssa tammikuun 1 päivänä 1988.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu		Sivu
YLEISPERUSTELUT	3	2. Voimaantulo	9
1. Esityksen yhteiskunnallinen merkitys	3	3. Sääntämisjärjestys	9
2. Voimassa oleva lainsäädäntö ja asian valmistelu ...	3	LAKITEKSTIT	10
2.1. Voimassa oleva lainsäädäntö	3	1. Laki valtiopäiväjärjestyksen muuttamisesta	10
2.2. Asian valmistelu	5	2. Laki eduskunnan virkamiehistä	10
3. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset	5	3. Laki Eduskunnan kirjastosta annetun lain muuttamisesta	14
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	5	LIITE	15
1. Lakiehdotusten perustelut	5	Rinnakkaistekstit	15
1.1. Laki valtiopäiväjärjestyksen muuttamisesta ..	5	1. Laki valtiopäiväjärjestyksen muuttamisesta	15
1.2. Laki eduskunnan virkamiehistä	5	2. Laki Eduskunnan kirjastosta annetun lain muuttamisesta	16
1.3. Laki Eduskunnan kirjastosta annetun lain muuttamisesta	9		

YLEISPERUSTELUT

1. Esityksen yhteiskunnallinen merkitys

Eduskuntaa avustavat eduskunnan kanslia sekä eduskunnan yhteydessä toimivat virastot ja laitokset henkilökuntineen. Eduskunnan kanslian tehtävänä on avustaa eduskunnalle kansanedustuslaitoksena kuuluvien tehtävien suorittamisessa. Valtiontilintarkastajain kanslia avustaa valtiontilintarkastajia, jotka hallitusmuodon 71 §:n 2 momentin mukaan eduskunnan puolesta valvovat valtion tulo- ja menoarvion noudattamista sekä valtiontalouden tilaa ja valtiontalouden hoitoa. Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian tehtävänä on avustaa eduskunnan oikeusasiamiestä, joka hallitusmuodon 49 §:n mukaan eduskunnan puolesta valvoo lakien noudattamista tuomioistuinten ja muiden viranomaisten toiminnassa. Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskuntaa, joka toimii Pohjoismaiden yhteistyösopimuksen mukaisena Suomen valtion edustajana pohjoismaisessa yhteistyössä, avustaa Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan kanslia. Eduskunnan kirjaston tehtävänä on siitä annetun lain mukaan palvella eduskuntaa, kansanedustajia ja virkamiehiä toimialaansa kuuluvien tavoin, hoitaa eduskunnan arkistoa sekä toimia oikeus- ja valtiotieteellisenä keskuskirjastona.

Eduskunnan, valtiontilintarkastajain, eduskunnan oikeusasiamiehen ja Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan kanslioiden sekä Eduskunnan kirjaston palveluksessa on noin 330 viran tai toimen haltijaa. Eduskunnan itsenäisyys ja sen sisäisen hallinnon riippumattomuus on pyritty turvaamaan myös eduskunnan viran ja toimen haltijoiden aseman järjestelyssä. Eduskunnan viran ja toimen haltijat ovat valtion palveluksessa, virkasuhteessa valtioon. Eduskunnan viran ja toimen haltijoiden oikeudellisesta asemasta ei ole yleissäännöksiä ja lainsäädäntö on kokonaisuutena puutteellista. Säännökset rakentuvat soveltuvin osin yleisen valtion virkamieslainsäädännön periaatteille. Viittaussäännökset yleiseen valtion virkamieslainsäädäntöön vaihtelevat eduskunnan eri viranomaisia, virastoja ja laitoksia koskevilla säädöksillä.

Valtion virkamieslainsäädäntö on uudistettu 24 päivänä lokakuuta 1986 annetulla valtion virkamieslailla (755/86) ja siihen liittyvällä lainsäädännöllä (lait 756-762/86). Kokonaisuudistus merkitsee valtion virkamieslainsäädännön kokoamista, yksinkertaistamista ja selkeyttämistä. Uusi virkamieslainsäädäntö tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1988. Valtion virkamieslakia ei sen 4 §:n mukaan sovelleta eduskunnan, Suomen Pankin, Postipankin ja kansaneläkelaitoksen virkamiehiin, ellei laissa toisin säädetä.

Edellä esitetyistä syistä eduskunnan virkamiehiä koskevat säännökset on tarpeen uudistaa ja koota yhtenäiseksi lainsäädännöksi.

2. Voimassa oleva lainsäädäntö ja asian valmistelu

2.1. Voimassa oleva lainsäädäntö

Valtiopäiväjärjestyksen 89 §:n 4 momentin mukaan eduskunnan kanslian menosäännön perusteista säädetään lailla. Eduskunnan virkoja ja virkamiehiä koskevat säännökset ovat pääosin kutakin eduskunnan virastoa tai laitosta koskevassa laissa. Nämä lait ovat laki eduskunnan kanslian menosäännön perusteista (202/66), laki valtiontilintarkastajain kansliasta (1093/83), laki eduskunnan oikeusasiamiehen kansliasta (882/71), laki Eduskunnan kirjastosta (983/84) sekä laki Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnasta (170/60).

Valtiontilintarkastajain kansliassa, eduskunnan oikeusasiamiehen kansliassa ja Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan kansliassa ei ole virkoja, vaan pysyviä tai ylimääräisiä toimia.

Eduskunnan kansliasta, valtiontilintarkastajain kansliasta ja eduskunnan oikeusasiamiehen kansliasta annetuissa laeissa on säännös, jonka mukaan viran ja toimen haltijoiden oikeudesta pysyä virassaan tai toimessaan on eräin poikkeuksin voimassa, mitä valtion viran tai toimen haltijain osalta on säädetty. Eduskunnan kirjastosta annettussa laissa ei ole vastaavaa viittaussäännöstä ja Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskun-

nasta annetussa laissa on viittaus eduskunnan kanslian viran- ja toimenhaltijoiden virassapysymisoikeuteen.

Eduskunnan palveluksessa olevien eduskunnan viran tai toimen haltijoiden virassapysymissuojat on edellä esitetyissä laeissa järjestetty jossakin määrin eri tavoin kuin muiden valtion viran tai toimen haltijoiden virassapysymissuojat. Eduskunnan kanslian menosäännön perusteista annetun lain (202/66) 3 §:n mukaan eduskunnan kanslian viran haltijan voi kansliatoimikunta irtisanoa kahden kuukauden kuluessa kunkin vaalikauden ensimmäisten valtiopäivien alkamisesta. Jos eduskunnan kanslian viran haltija sairauden tai muun syyn takia on jatkuvasti estynyt virkaansa hoitamasta, kansliatoimikunta voi samoin sanoa hänet irti virastaan. Irtisanomisaika on kummassakin tapauksessa yksi kuukausi. Oikeudesta pysyä virassa tai toimessa säädetyn eroamisiän jälkeen päättää kansliatoimikunta. Muutoin on eduskunnan kanslian viran haltijain oikeudesta pysyä virassaan vastaavasti voimassa, mitä on säädetty valtion niistä viran haltijoista, joilla on virkaan valtakirja.

Valtiontilintarkastajat päättävät valtiontilintarkastajain kansliasta annetun lain 3 §:n mukaan oikeudesta pysyä toimessa säädetyn eroamisiän jälkeen. Vastaavasti oikeusasiamies päättää eduskunnan oikeusasiamiehen kansliasta annetun lain 3 §:n mukaan oikeudesta pysyä toimessa säädetyn eroamisiän jälkeen.

Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan kanslian pääsihteerin ja apulaispääsihteerin oikeuteen pysyä toimessaan sovelletaan Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnasta annetun lain 4 a §:n mukaan mitä on säädetty eduskunnan viran haltijoista. Valtuuskunnan muiden toimenhaltijoiden oikeuteen pysyä toimessa sovelletaan vastaavasti, mitä eduskunnan kanslian toimen haltijoista on säädetty. Valtuuskunnan pääsihteerin ja apulaispääsihteerin irtisanomisesta ja oikeudesta pysyä toimessaan säädetyn eroamisiän jälkeen päättää kuitenkin valtuuskunta. Samoin se päättää toimenhaltijan oikeudesta pysyä toimessa säädetyn eroamisiän jälkeen.

Eduskunnan kirjastosta annetun lain 6 §:n 3 momentin mukaan kirjaston viran tai toimen haltijoihin sovelletaan valtion viran tai toimen haltijoita koskevien lakien ja asetusten säännöksiä.

Eduskunnan viran ja toimen haltijoiden rikosoikeudellinen virkavastuu määräytyy rikoslain virkamiehiä koskevien säännösten mukaan. Kurinpidollista vastuuta koskevia säännöksiä ei

eduskunnan virastoista ja laitoksista ole. Edellä mainittujen viittaussäännösten johdosta tulevat sovellettaviksi kurinpidollista viraltapanoa koskevat yleisen virkamieslainsäädännön säännökset. Lievempiä kurinpitorangaistuksia ei eduskunnan viran tai toimen haltijoille voida antaa.

Kaikissa edellä käsitellyissä laeissa on viittaussäännös, jonka mukaan eduskunnan viran ja toimen haltijoiden palkkauksesta tai palvelussuhteen ehtoista yleensä on vastaavasti voimassa, mitä valtion peruspalkkaisten viran tai toimen haltijan tahi ylimääräisen toimen haltijan palkkauksesta on säädetty.

Eduskunnan viroissa ja toimissa sovelletaan valtion virkaehtosopimusten mukaisia palkkaustaulukoita. Samoin eduskunnan viran ja toimen haltijoiden vuosiomaan ja palkkaukseen virkavausajalta sovelletaan, mitä valtion virkamiehistä on säädetty tai virkaehtosopimuksin sovittu.

Valtion viran ja toimen haltijoiden palkkaus ja muut palvelussuhteen ehdot on valtion virkaehtosopimuslain (664/70) nojalla nykyisin pääosin määrätty virkaehtosopimuksin. Valtion virkaehtosopimuslaki ei koske eduskunnan virkamiehiä eikä eduskuntaa varten ole erikseen säädetty virkaehtosopimusmenettelyä. Myöskään laki valtion viran ja toimen haltijain neuvottelu-oikeudesta (82/43) ei koske eduskunnan virkamiehiä. Palkkauksesta ja muista palvelussuhteen ehtoista päättäminen kuuluu eduskunnan asianomaisen viranomaisen toimivaltaan. Eduskunnassa on kuitenkin vakiintunut menettely, jonka mukaan ennen virkojen palkkausluokkiin sijoittelun tarkistuksia asiasta neuvotellaan virkamiesyhdistysten kanssa ja kuullaan asianomaisia virastoja ja laitoksia. Käytännössä siis eduskuntaa koskevien lakien palkkausta ja palvelussuhteen ehtoja koskevat viittaukset yleiseen virkamieslainsäädäntöön tarkoittavat soveltuvin osin myös virkaehtosopimuksia sen mukaan kuin eduskunnan asianomainen viranomainen tarkemmin määrää.

Eduskuntaa koskevien lakien mukaan eduskunnan viran ja toimen haltijoiden oikeudesta vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen sekä heidän jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä on säädetty erikseen. Valtion eläkelain (280/66) 28 §:n 1 momentin nojalla on valtion eläkeasetuksen (987/71) 1 §:ssä säädetty, että valtion eläkelain 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuna valtion palveluksessa olevana henkilönä pidetään myös eduskunnan viran tai toimen haltijaa.

2.2. Asian valmistelu

Eduskunnan kansliatoimikunta asetti 23 päivänä lokakuuta 1980 toimikunnan, jonka tehtävänä oli selvittää eduskunnan, valtiontilintarkastajain, eduskunnan oikeusasiamiehen ja Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan kanslioiden sekä Eduskunnan kirjaston henkilökunnan oikeudellista asemaa. Toimikunta jätti mietintönsä, joka on laadittu hallituksen esityksen muotoon, eduskunnan kansliatoimikunnalle 22 päivänä toukokuuta 1985. Eduskunnan kansliatoimikunta on käsitellyt mietintöä ja kuullut asiassa valtiontilintarkastajia, eduskunnan oikeusasiamiestä ja Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskuntaa sekä Eduskunnan kirjastoa.

Kansliatoimikunta pyysi 10 päivänä maaliskuuta 1987 lähettämällään kirjeellä valtioneuvostoa ryhtymään toimenpiteisiin kansliatoimikunnan laatiman esitysluonnoksen mukaisen hallituksen esityksen antamiseksi eduskunnan virka-

miehiä koskevan lainsäädännön uudistamisesta. Hallituksen esitys perustuu sanottuun valmisteluun.

3. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset

Ehdotettu laki yksinkertaistaisi ja selkeyttäisi virkamiesasioiden käsittelyä eduskunnassa. Eduskunnan virkamiesten palvelussuhteen ehdoista päättäminen säädettäisiin eduskunnan kansliatoimikunnan tehtäväksi. Nykyisin on noudatettu käytäntöä, jonka mukaan kansliatoimikunta on päättänyt palvelussuhteen ehtojen eli lähinnä palkkausten tarkistamisesta.

Ehdotetulla lainsäädännöllä ei olisi taloudellisia vaikutuksia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki valtiopäiväjärjestyksen muuttamisesta

Valtiopäiväjärjestyksen 89 §:n 4 momentin mukaan eduskunnan kanslian menosäännön perusteista säädetään lailla. Säännös vastaa hallitusmuodon 65 §:n 1 momenttia, jonka on katsottu edellyttävän virkojen nimen ja laadun säätämistä lailla. Hallitusmuodon 65 §:ää on virkamieslain-säädännön kokonaisuudistuksen yhteydessä muutettu siten, ettei virkatyypilakia enää tarvita. Tästä syystä ehdotetaan valtiopäiväjärjestyksen 89 §:n 4 momentti kumottavaksi.

Valtiopäiväjärjestyksen 54 §:n 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Sen mukaan puhemiesneuvoston on tehtävä ehdotuksia eduskunnan työn järjestämisestä ja tehtävä myös tarvittaessa ehdotuksia eduskunnan kanslian menosäännön perusteista koskevan lain, eduskunnan työjärjestyksen, eduskunnan vaalisäännön ja eduskunnan virkamiehiä koskevien ohjesääntöjen säätämisestä. Puhemiesneuvoston tehtävistä poistettaisiin ehdotusten tekeminen eduskunnan kanslian menosäännön säätämisestä. Sen sijaan puhemies-

neuvoston tehtäviin lisättäisiin ehdotusten tekeminen eduskunnan virkamiehiä koskevan lain säätämisestä.

1.2. Laki eduskunnan virkamiehistä

1 §. Lakia sovellettaisiin eduskunnan virastoihin ja laitoksiin, joiksi määriteltäisiin ehdotetun lain 2 §:ssä eduskunnan kanslian lisäksi valtiontilintarkastajain, eduskunnan oikeusasiamiehen ja Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan kansliat sekä Eduskunnan kirjasto. Lakia ei kuitenkaan sovellettaisi eduskunnan oikeusasiamieheen eikä apulaisoikeusasiamieheen, joiden oikeudellinen asema perustuu hallitusmuodon 49 §:ään sekä sen nojalla annettuun eduskunnan oikeusasiamiehen johtosääntöön (2/20). Myös eduskunnan oikeusasiamiehen eläkkeestä ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä on säädetty lailla erikseen (284/66).

2 §. Eduskunnan virastot ja laitokset sekä eduskunnan virkamies ehdotetaan määriteltäväksi.

Virkaan valitulla tarkoitetaan eduskunnan pääsihteeriä, jonka valitsee eduskunta, sekä Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan pääsihteeriä ja apulaispääsihteeriä, jotka valitsee valtuuskunta. Virkasuhteen käsitettä ei tässä lakiehdotuksessa määritellä, vaan tältä osin noudatetaisiin lakiehdotuksen 3 §:ssä olevan viittaussäännöksen nojalla valtion virkamieslain 2 §:n 2 momenttiin sisältyvää määritelmää.

3 §. Lakiehdotuksessa on lähdetty siitä, että valtion virkamieslaki on pääosin sovellettavissa eduskunnan virkamiehiin. Poikkeukset valtion virkamieslaista johtuvat eduskunnan ja sen virastojen ja laitosten tehtävistä ja asemasta. Eduskunnalla on kaikilta osin oma hallinto sen virkamiehiä koskevien asioiden käsittelyä varten. Eräät valtion virkamieslain säännökset kuten esimerkiksi 12 § ja 8 luku ovat soveltamisalaltaan siten rajatut, että ne eivät koske eduskunnan virkamiehiä.

4 §. Virat perustettaisiin valtion virkamieslaisia säädettyjä perusteita noudattaen. Tämä merkitsee sitä, että viran nimeä ja laatua ei enää vahvistettaisi lailla, vaan uusia virkoja voitaisiin perustaa tulo- ja menoarviossa palkkauksiin osoitettujen määrärahojen rajoissa. Pykälän 2 momentissa lueteltujen sekä niitä virka-asemaltaan vastaavien ja ylempien virkojen perustaminen edellyttäisi eduskunnan kustakin virasta tulo- ja menoarvion käsittelyn yhteydessä tekemää päätöstä. Harkittaessa uuden viran kuulumista eriteltäviin virkoihin on otettava huomioon muun muassa viran asema organisaatiossa, virkaan kuuluvat tehtävät, viran nimi ja palkkausluokka.

5 §. Vakiintuneen käytännön mukaan eduskunnan virat on katsottu perustetuksi kun tulo- ja menoarvio on päätetty.

Ehdotuksen mukaan virat perustettaisiin kansliatoimikunnan päätöksellä. Kukin eduskunnan virasto tai laitos laatii omalta osaltaan ehdotukset uusien virkojen perustamiseksi valmisteltaessa eduskunnan ehdotusta valtion tulo- ja menoarvioksi. Päättyessään hyväksytyn tulo- ja menoarvion täytäntöönpanosta kansliatoimikunta samalla perustaisi tulo- ja menoarvioon otetut eduskunnan virat. Lakiehdotuksen 4 §:n 2 momentissa tarkoitetuista viroista, jotka on virkakohtaisesti yksilöity tulo- ja menoarviossa, kansliatoimikunnan päätös viran perustamisesta sisältäisi vain sen, mitä eduskunta on virasta päättänyt. Tulo- ja menoarviossa nimeltään ja palkkausluokaltaan yksilöimättömiä virkoja perustaessaan kansliatoimikunta määräisi viran nimen ja palkkausluokan.

Virat voitaisiin perustaa peruspalkkaisina tai sopimuspalkkaisina. Nykyisin eduskunnassa ei ole sopimuspalkkaisia virkoja, mutta kuten valtionhallinnossa sopimuspalkkaisten virkojen käyttöönotto voi tulla tarpeelliseksi.

Eduskunnassa ei nykyisin ole myöskään määräajaksi täytettäviä virkoja, mutta 3 momentissa on varattu mahdollisuus muodostaa eduskuntaan erityisestä syystä määräajaksi täytettäviä virkoja.

Pykälän 4 ja 5 momentin mukaan eduskunnassa voitaisiin tehdä varainhoitovuoden aikana virkajärjestelyjä valtion virkamieslaissa säädettyjä perusteita noudattaen. Virkajärjestelyjen edellytyksiin kuuluu se, että ne voidaan toteuttaa aiheuttamatta valtiolle lisämenoja. Virkajärjestelyt tehtäisiin eduskunnan asianomaisen viraston tai laitoksen aloitteesta kansliatoimikunnan päätöksellä. Mahdollisuus virkajärjestelyihin ei koskisi 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuja virkoja, joiden muutokset edellyttäisivät tulo- ja menoarviokäsittelyä.

6 §. Hallitusmuodon 70 §:n mukaan määrärahoja ei saa siirtää eduskunnan erikseen hyväksymästä menoarvion osasta toiseen. Valtion virkamieslain 8 §:n mukaan virka voidaan siirtää samassa virastossa muuhun yksikköön kuin mihin se on perustettu, jollei hallitusmuodon 70 §:stä muuta johdu. Vastaava sääntely ehdotetaan otettavaksi myös eduskunnan virkamiehiä koskevaan lakiin. Eduskunnan virka voidaan siirtää vain eduskunnan viraston tai laitoksen sisällä.

7 §. Eduskunnan viran haettavaksi julistamisesta ei nykyisin eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta ole säännöksiä. Ehdotuksen mukaan virka on pääsääntöisesti ennen sen täyttämistä julistettava haettavaksi. Ehdotus noudattaa avoimen ja julkisen virantäytön periaatteita. Julkinen haku-menettely on erityisen tärkeä lakiehdotuksen 4 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa ylemmissä viroissa. Hakuaikaan ja hakumenettelyyn sovellettaisiin, mitä valtion virkamieslaissa on säädetty.

Lakiehdotuksessa ei ole säännöksiä virkojen erityisistä kelpoisuusvaatimuksista. Ne määrättäisiin tarvittaessa asianomaisella ohje- tai johtosäännöllä, jollei säännöksiä ole ennestään ylempien asteissa säädöksissä.

8 §. Virkaehtosopimusmenettely ei ole voimassa eduskunnassa. Ottaen huomioon eduskunnan erityisaseman ja sen toiminnan häiriöttömän jatkumisen turvaamisen kaikissa oloissa ei ole syytä ulottaa tälläkään lailla virkaehtosopimusmenettelyä eduskunnan virkoihin.

Ehdotuksen mukaan eduskunnan kansliatoimikunta päättäisi palvelussuhteen ehdoista. Kans-

liatoimikunnan olisi kuultava virastoja ja laitoksia. Samoin olisi asiasta neuvoteltava virkamiesyhdistysten kanssa. Tämä tarkoittaisi tilaisuuden varaamista yhdistyksille näkökantojensa esittämiseen tehtävissä yleisluonteisia palvelussuhteen ehtoja koskevia päätöksiä. Kansliatoimikunta ratkaisisi sen, mitä virkamiesyhdistyksiä pidetään neuvottelukelpoisina. Kansliatoimikunta päättäisi myös neuvottelumenettelystä.

Palvelussuhteen ehdoilla tarkoitetaan pääsääntöisesti samaa kuin valtion virkaehtosopimuksissa sopimuksenvaraisilla palvelussuhteen ehdoilla eli palkkausta palkanlisineen ja lisäpalkkioineen, vuosiloman pituutta, virkatoimien kustannusten korvauksia ja muita vastaavia etuja.

Tämä merkitsisi omaksutun käytännön vahvistamista laissa. Kansliatoimikunta on 4 päivänä lokakuuta 1984 päättänyt palvelussuhteen ehtojen määrittämiseen liittyvästä menettelystä. Menettelyä koskevassa kansliatoimikunnan edellä mainitussa päätöksessä on myös määrätty, että mikäli palvelussuhteen ehtoja koskevien määräysten tulkinnasta ilmenee crimielisyyttä, virkamiesyhdistys voi pyytää asiassa neuvotteluja.

Eduskunnan virkamiestä koskevaa asiaa ei voida saattaa työtuomioistuimen ratkaistavaksi, koska eduskunnassa ei tehdä virkaehtosopimusta.

Pykälässä on myös täydentävät säännökset sopimuksen tekemisestä eduskunnan sopimuspalkkaisen virkamiehen kanssa. Tällaisen sopimuksen tekeminen soveltuu parhaiten kansliatoimikunnalle, joka lakiehdotuksen mukaan tekisi eduskunnan virkamiesten yleisiä palvelussuhteen ehtoja koskevat päätökset.

9 §. Lakiehdotuksen mukaan eduskunnan virkamies voidaan siirtää eduskunnan toiseen virkaan valtion virkamieslain 33 §:ssä säädettyillä perusteilla ja noudattaen sanotun lain 34 §:ssä säädettyä menettelyä. Tällainen peruste on muun muassa viran lakkauttaminen. Eduskunnan virkamiestä ei voitaisi kuten ei nykyisinkään siirtää muualle valtionhallintoon. Virkamiehen siirtäminen eduskunnan virastosta toiseen edellyttää käytännössä molempien virastojen yhteisymmärrystä. Valtion virkamieslaissa tarkoitettua valtion virkamiehen palkkauksesta siinä tapauksessa, että virkamies siirretään toiseen, alempipalkkaiseen virkaan, sovitetaan virkaehtosopimuksin (valtion virkamieslain voimaannpanolain 28 §). Vastaavista eduskunnan virkamiehiä koskevista palkkausjärjestelyistä päätettäisiin tämän lain 8 §:n mukaisessa järjestyksessä.

10 §. Irtisanomisesta päättäisi nimittävä viranomainen. Eduskunnan pääsihteeri irtisanomi-

sesta päättäisi kuitenkin kansliatoimikunta. Nykyisenkin lainsäädännön mukaan kansliatoimikunta päättää pääsihteerin irtisanomisesta vaikka eduskunta valitsee pääsihteerin. Eduskunnan virkamiehen irtisanomissuoja olisi valtion virkamieslain mukainen. Viran lakkauttaminen ei olisi 2 momentin mukaan irtisanomisperuste, jos virkamies voidaan siirtää toiseen eduskunnan virkaan. Tämä säännös vastaa valtion virkamieslain 46 §:n 2 momentin 1 kohtaa. Valtion virkamieslain mukaisia perusteita vastaavasti ehdotetaan, että eräät ylemmät virkamiehet voitaisiin irtisanoa, kun siihen on syytä. Viimeksi mainitun irtisanomissäännöksen piiriin kuuluisivat eräin poikkeuksin lakiehdotuksen 4 §:n 2 momentissa tarkoitettut virkamiehet. Säännöksen piiriin kuuluisivat eduskunnan kansliasta eduskunnan pääsihteeri, eduskunnan apulaispääsihteeri, hallintojohtaja ja vanhempi eduskuntas sihteeri, valtiontilintarkastajain kanslian tarkastusneuvoksista kanslian esimiehenä toimiva tarkastusneuvos, eduskunnan oikeusasiamiehen kansliasta kansliapäällikkö, Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan kansliasta pääsihteeri sekä Eduskunnan kirjastosta ylikirjastonhoitaja.

11 §. Irtisanomisajasta on pykälän mukaan voimassa, mitä siitä säädetään eduskunnan virkaohjesäännössä. Tarkoituksena on säätää pääosin samat irtisanomisajat kuin muilla valtion virkamiehillä. Nykyisin irtisanomisajasta on säädetty valtion virkamieslain voimaannpanolain (756/86) 30 §:ssä.

12 §. Siinä tapauksessa, että virka lakkautetaan eikä virkamies saa muuta työtä, hänelle suoritetaan valtion virkamieslaissa säädetty edellytyksin erorahaa ja toistuvaa korvausta. Edellytyksinä ovat muun muassa määrätty ikä- ja palvelusvuodet. Sanotut korvausmuodot ovat tulleet valtion virkamieslaissa lakkautuspalkan sijaan.

Ehdotetun lain 10 §:n 3 momentin nojalla irtisanotulle virkamiehelle suoritettaisiin 2 momentin mukaan valtion virkamieslain 52 §:ää vastaavasti toistuvaa korvausta, mikäli virkamies jää työttömäksi.

Valtion virkamieslain 54 §:n mukaan valtiovainministeriö voi erityisestä syystä määräämässään ajaksi myöntää toistuvan korvauksen säädettyistä yleisistä edellytyksistä riippumatta. Kansliatoimikunta voisi samoissa tapauksissa myöntää eduskunnan virkamiehille toistuvan korvauksen.

13 §. Nykyisessä lainsäädännössä ei ole eduskunnan virkamiehiä koskevia kurinpitösäännöksiä. Ehdotetulla lailla valtion virkamieslain kurinpitomenettely saatettaisiin koskemaan edus-

kunnan virkamiehiä. Valtion virkamieslain 57 §:ssä säädettyt kurinpitorangeistukset ovat kirjallinen varoitus, virantoimituksesta erottaminen vähintään yhdeksi ja enintään kuudeksi kuukau-
deksi sekä viraltapano. Esimies voisi lisäksi val-
tion virkamieslain 62 §:n mukaan antaa alaisel-
leen virkamiehelle huomautuksen. Eduskuntaan
ehdotetaan asetettavaksi vastaavasti kuten valtion
virastoihin ja laitoksiin virkamieslautakunta. Vir-
kamieslautakunta päättäisi kurinpitorangeistuk-
sista.

Virkamieslautakunnan puheenjohtajan, vara-
puheenjohtajan ja kaksi muuta jäsentä määräisi
kansliatoimikunta kuultuaan virastoja ja laitok-
sia. Neljä muuta jäsentä kansliatoimikunta mää-
räisi neuvottelukelpoisten virkamiesyhdistysten
ehdotuksesta. Eduskunnan asema huomioon ot-
taen on syytä edellyttää, että eduskunnan virka-
mieslautakunnan jäsenet valitaan eduskunnan
virkamiehistä. Eduskunnan virkamieslautakun-
nan jäsenten muut kelpoisuusehdot määräytyisi-
vät valtion virkamieslain mukaan. Virkamieslau-
takunnan jäsenen tulee valtion virkamieslain
76 §:n 2 momentin mukaan olla valtion virka-
miehiä sekä puheenjohtajan ja varapuheenjohta-
jan tämän lisäksi oikeustieteen kandidaatin tut-
kinnon suorittaneita. Virkamieslautakunnan kul-
lekin jäsenelle määrättäisiin kaksi henkilökohtai-
sa varajäsentä.

14 §. Kurinpitomenettelyyn ryhtymisestä
päättäisi yleensä nimittävä viranomainen. Kun
päätos on tehty, kurinpitomenettelyn panisi
eduskunnan virkamieslautakunnassa vireille kans-
liatoimikunnan virkamieslain 83 §:n mukaiseksi
kurinpitoasiamieheksi määräämä eduskunnan
virkamies. Samoin kuin virkamieslain 59 §:n 3
momentissa valtioneuvoston oikeuskanslerille ja
eduskunnan oikeusasiamiehelle säädettäisiin oi-
keus yksittäistapauksessa määrätä kurinpitome-
nettelyyn ryhtymisestä.

15 §. Tämä ja seuraava pykälä sisältäisivät
säännökset oikaisumenettelystä. Eduskunnan ja
sen yhteydessä toimivien viranomaisten päätök-
sistä ei ole valitusoikeutta muutoksenhausta hal-
lintoasioissa annetun lain (154/50) nojalla, koska
eduskunta ei ole laissa tarkoitettu hallintoviran-
omainen. Eduskunnan tehtävistä ja asemasta joh-
tuen ei sanottua muutoksenhakuoikeutta olisi
myöskään tämän lain säännösten nojalla tehtyyn
päätökseen.

Eräissä tapauksissa päätös voitaisiin kuitenkin
saattaa oikaisuvaatimuksella eduskunnan omaan
hallinto-organisaatioon kuuluvan viranomaisen

uudelleen käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi siten
kuin tässä ja seuraavassa pykälässä ehdotetaan.

Oikaisu olisi mahdollista virkamiehen katsoes-
sa, ettei hänelle ole annettu virkasuhteesta johtu-
vaa taloudellista etuutta sellaisena kuin se olisi
ollut hänelle suoritettava. Lakiehdotuksen 8 §:ssä
tarkoitetuissa palvelussuhteen ehtoja ja niiden
neuvottelumenettelyä koskevissa asioissa ei kui-
tenkaan saisi hakea oikaisua.

16 §. Eduskunnan viraston tai laitoksen virka-
miehen päätös virkamiehen irtisanomisesta olisi
saatava uudelleen tutkittavaksi ja päätettäväksi.
Tämän vuoksi ehdotetaan, että näissä tapauksissa
irtisanomispäätökseen voitaisiin vaatia oikaisua
asianomaiselta viranomaiselta.

17 §. Tarkempia määräyksiä eduskunnan vir-
kamiehistä annetaan virkaohjesäännössä, jonka
eduskunta hyväksyy. Virkaohjesääntöön voidaan
ottaa sellaisia eduskunnan virkamiehiä koskevia
erityismääräyksiä, joita vastaavat valtion virka-
miehiä koskevat säännökset annetaan asetuksella.

18 §. Virkamies katsottaisiin eronneeksi edus-
kunnan virasta kun hänet nimitetään tai siirre-
tään toiseen eduskunnan virkaan tai kun hänet
nimitetään valtion virkamieslaissa tarkoitettuun
valtioon virkaan.

Nimitys määrääjäksi valtion virkamieslaissa tar-
koitettuun virkaan merkitsee ehdotetun lain mu-
kaan virkasuhteen katkeamista eduskunnassa. Tä-
mä on nykyisin säännelty siten, että eräiden
sopimuspalkkaisten virkojen täyttämisestä anne-
tun lain 3 a §:n (473/78) mukaan tämä laki ei
koske eduskunnan palveluksessa olevia virkamie-
hiä. Edellä mainittu laki ei kata kuitenkaan
kaikkia määräaikaista virkoja.

Viittaus erityissäännöksiin muussa laissa tar-
koittaa esimerkiksi korkeimmasta oikeudesta an-
netun lain 2 §:n 2 momenttia (804/49) ja kor-
keimmasta hallinto-oikeudesta annetun lain
2 §:n 2 momenttia (805/49), joiden mukaan
korkeimman oikeuden ylimääräiseksi oikeus-
neuvokseksi tai korkeimman hallinto-oikeuden
ylimääräiseksi hallintoneuvokseksi nimitetyn vir-
kamiehen ei katsota tuon nimityksen johdosta
eronneen entisestä virastaan. Tarkoitettu erityis-
säännös sisältyy myös Pohjoismaiden ministeri-
neuvoston sihteeristöistä ja niiden oikeudellisesta
asemasta tehtyyn sopimukseen (SopS 45/73).
Samoin virkavapaussäännökset Pohjoismaisen
instituutin palvelukseen ryhtyvän valtion virka-
miehen oikeudellisesta asemasta annetussa laissa
(495/76) ja Suomen osallistumisesta Yhdistynei-
den Kansakuntien rauhanturvaamistoimintaan

annetussa laissa (514/84) koskisivat myös eduskunnan virkamiehiä.

19 §. Kansliatoimikunta päättäisi eduskunnan pääsihteerin virassa jatkamisesta eroamisien jälkeen. Kumottavaksi ehdotetussa eduskunnan kanslian menosäännön perusteista annetussa laissa on vastaava säännös koskien kaikkia eduskunnan viran tai toimen haltijoita (3 §). Myös eduskunnan virkamiehiin sovellettavan virkamieslain 50 §:n 3 momentin mukaan pääsääntöisesti virassa jatkamisesta eroamisien jälkeen päättää nimitävä viranomais.

20 §. Eduskunnassa ei sovellettaisi valtion virkamieslain 97 §:ssä säädettyä luottamusmiehen kuulemista virkamiehen siirtämistä, irtisanomista tai virantoimituksesta pidättämistä koskeissa kysymyksissä, koska eduskunnassa ei ole vastaavaa luottamusmiesjärjestelmää. Luottamusmiehen kuulemisesta tai sitä vastaavasta menettelystä voitaisiin kuitenkin tarvittaessa säätää virkaohjesäännöllä.

21 §. Palvelussuhteesta johtuvaa taloudellista etuutta koskevaksi vanhentumisajaksi ehdotetaan valtion virkamieslain 95 §:n mukaisesti kolmea vuotta.

22 §. Eläkettä ja perhe-eläkettä koskevat viittaussäännökset sekä säännökset ylimääräisestä eläkkeestä ovat saman sisältöiset kuin nykyisessä lainsäädännössä.

23 §. Ryhmähenkivakuutusta vastaavaa etua koskevat säännökset on lisätty eduskunnan viran ja toimen haltijoita koskeviin lakeihin 28 päivänä joulukuuta 1984 annetuilla laeilla (985, 986, 988 ja 989/84). Ryhmähenkivakuutusta vastaavaa etua koskevat säännökset ehdotetaan otettaviksi ehdotettuun lakiin nykyisen sisältöisinä.

24 §. Ehdotettu laki on tarkoitus saattaa voimaan samaan aikaan kuin uusi virkamieslainsäädäntö.

25 §. Tämän lain voimaantullessa on tarpeen kumota nykyisiin lakeihin sisältyvät virkamiesoikeudelliset säännökset. Tämä merkitsee samalla valtioneuvoston kansliasta ja eduskunnan oikeusasiamiehen kansliasta annettujen lakien

kumoamista kokonaan, koska niissä on pelkätään virkamiesoikeudellisia säännöksiä. Näitä kanslioita koskevat niiden toimialaan liittyvät tarvittavat säännökset valmistellaan erikseen myöhemmin.

26 §. Siirtymäsäännöksen mukaan muun muassa Eduskunnan kanslian, valtioneuvoston kanslian, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian ja Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan kanslian pysyvät toimet muuttuvat tämän lain voimaantullessa tässä laissa tarkoitetuiksi viroiksi.

Eduskunnan virkamiehiin noudatetaan lisäksi soveltuvin osin valtion virkamieslain voimaanpanolaissa olevia siirtymäkauden säännöksiä.

1.3. Laki Eduskunnan kirjastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan kirjastosta annettuun lakiin sisältyy nykyisin kirjaston virkamiehiä koskevia virkamiesoikeudellisia säännöksiä. Koska nuo säännökset tämän eduskunnan virkamiehiä koskevan yleislain johdosta tulevat tarpeettomiksi, ehdotetaan Eduskunnan kirjastosta annettuun lakiin tehtäväksi tästä johtuvat muutokset.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulevaksi voimaan samana ajankohtana kuin valtion virkamieslaki eli 1 päivänä tammikuuta 1988.

3. Säättämisjärjestys

Ehdotus valtiopäiväjärjestyksen muuttamisesta on käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädetyllä tavalla.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**valtiopäiväjärjestyksen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädetyllä tavalla, *kumotaan* valtiopäiväjärjestyksen 89 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on 18 päivänä maaliskuuta 1983 annetussa laissa (278/83), sekä

muutetaan 54 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on mainitussa 18 päivänä maaliskuuta 1983 annetussa laissa, näin kuuluvaksi:

54 §

Puhemiesneuvoston on tehtävä ehdotuksia eduskunnan työn järjestämisestä. Puhemiesneuvoston on myös tehtävä eduskunnalle tarvittaessa ehdotuksia eduskunnan virkamiehiä koskevan

lain, eduskunnan työjärjestyksen, eduskunnan vaalisäännön ja eduskunnan virkamiehiä koskevien ohjesääntöjen säätämisestä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1988.

2.

Laki**eduskunnan virkamiehistä**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Yleiset säännökset

1 §

Eduskunnan kanslian ja eduskunnan yhteydessä toimivien muiden virastojen ja laitosten virkamiehistä on voimassa, mitä tässä laissa säädetään.

Tätä lakia ei sovelleta eduskunnan oikeusasiamieheen eikä apulaisoikeusasiamieheen.

2 §

Eduskunnan virastoja ja laitoksia ovat eduskunnan kanslia, valtioneuvoston kanslia, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan kanslia sekä Eduskunnan kirjasto.

Eduskunnan virkamies on se, joka on:

1) valittu, nimitetty tai siirretty eduskunnan viraston tai laitoksen virkaan (*vakainainen virkamies*);

2) otettu sanottuun virkaan koeajaksi (*koeaikainen virkamies*);

3) otettu sanotun viran väliaikaiseksi hoitajaksi tai viransijaiseksi (*virkaatoimittava virkamies*); taikka

4) otettu eduskunnan viraston tai laitoksen tilapäiseksi virkamieheksi (*tilapäinen virkamies*).

3 §

Eduskunnan virkamiehiin sovelletaan, mitä valtion virkamieslain (755/86) 2 §:n 2 momentissa ja 8 §:ssä sekä soveltuvin osin 3—7, 9—14, 16 ja 18 luvussa on säädetty, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Mitä valtion virkamieslain 35 ja 43 §:ssä sekä 50 §:n 2 momentissa on säädetty, ei kuitenkaan sovelleta eduskunnan virkamieheen.

Virkojen perustaminen, siirtäminen, lakkauttaminen ja muuttaminen

4 §

Virkoja voidaan perustaa tulo- ja menoarviossa palkkauksiin osoitettujen määrärahojen rajoissa. Tulo- ja menoarvioesityksen perusteluissa on ilmoitettava sellaisten perustettavien päätoimisten virkojen lukumäärä ja pääasiallinen tehtäväalue, joita ei ole 2 momentin nojalla eriteltävä tulo- ja menoarviossa.

Seuraavia virkoja sekä niitä virka-asemaltaan vastaavia tai ylempiä virkoja ei saa perustaa, ellei kutakin virkaa ole tulo- ja menoarviossa eritelty:

1) eduskunnan kanslia: pääsihteerin, apulaispääsihteerin, hallintojohtajan, vanhemman eduskuntasihteerin, eduskuntasihteerin, valiokuntasihteerin ja toimistopäällikön virat;

2) valtiontilintarkastajain kanslia: tarkastusneuvoksen virka;

3) eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia: kansliapäällikön ja esittelijäneuvoksen virat;

4) Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan kanslia: pääsihteerin ja apulaispääsihteerin virat; sekä

5) Eduskunnan kirjasto: ylikirjastonhoitajan virka.

5 §

Virat perustetaan kansliatoimikunnan päätöksellä. Siinä on aina määrättävä viran nimi ja palkkausluokka tai muu peruste, jonka mukaan viran palkkaus määräytyy. Virat perustetaan peruspalkkaisina tai sopimuspalkkaisina.

Kansliatoimikunta voi virkaa perustettaessa päättää, että siihen kuuluva työaika tai työmäärä määräytyy erityisten perusteiden mukaan.

Kansliatoimikunta voi viraston tai laitoksen esityksestä erityisestä syystä määrätä ne virat, joihin saadaan nimittää myös määräajaksi tai muutoin rajoitetuksi ajaksi.

Virat lakkautetaan kansliatoimikunnan päätöksellä. Näin vapautuvia määrärahoja voidaan käyttää muiden kuin 4 §:n 2 momentissa tarkoitettujen virkojen perustamiseen.

Kansliatoimikunta voi tarvittaessa muuttaa muiden kuin 4 §:n 2 momentissa tarkoitettujen virkojen nimiä.

6 §

Viran siirtämisestä päättää nimittävä viranomais. Edellä 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua virkaa ei voida siirtää.

Virkojen hakumenettely

7 §

Virka on ennen sen täyttämistä julistettava haettavaksi, jollei viran haettavaksi julistamisesta päättävä viranomais erityisestä syystä yksittäistapauksessa toisin päättä.

Palvelussuhteen ehdot

8 §

Eduskunnan virkamiesten palvelussuhteen ehtoista on voimassa, mitä kansliatoimikunta päättää. Ennen päätöksentekoa asiasta on neuvoteltava neuvottelukelpoisten virkamiesyhdistysten kanssa sekä kuultava virastoja ja laitoksia. Kansliatoimikunta hyväksyy virkamiesyhdistyksen neuvottelukelpoiseksi.

Valtion virkamieslain 30 §:ssä tarkoitetun sopimuksen eduskunnan sopimuspalkkaisen virkamiheen kanssa tekee kansliatoimikunta, johon sovelletaan, mitä valtion virkamieslain 30 §:ssä on säädetty valtioneuvostosta.

Virkamiehen siirtäminen

9 §

Eduskunnan virkamies voidaan siirtää toiseen eduskunnan virkaan noudattaen muutoin, mitä valtion virkamieslain 33 ja 34 §:ssä on säädetty.

Virkamiehen irtisanominen

10 §

Eduskunnan virkamiheen irtisanomisesta päättää nimittävä viranomais. Eduskunnan pääsihteerin irtisanomisesta päättää kansliatoimikunta.

Viranomais ei saa irtisanoa eduskunnan virkamiestä, jonka virka lakkautetaan, jos virkamies voidaan siirtää eduskunnan muuhun virkaan.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa ja valtion virkamieslain 46 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa on säädetty irtisanomisen perusteista, voidaan seuraavat eduskunnan virkamiehet irtisanoa, kun siihen on syytä:

1) eduskunnan kanslia: pääsihteerin, apulaispääsihteerin, hallintojohtajan ja vanhempi eduskuntasihteerin;

2) valtiontilintarkastajain kanslia: kanslian esimiehenä toimiva tarkastusneuvos;

3) eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia: kansliapäällikkö;

4) Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan kanslia: pääsihteerin; sekä

5) Eduskunnan kirjasto: ylikirjastonhoitaja.

11 §

Irtisanomisajasta on voimassa, mitä siitä säädetään eduskunnan virkaohjesäännössä.

Eroraha ja toistuva korvaus

12 §

Erorahan ja toistuvan korvauksen eduskunnan virkamiehelle suorittaa hakemuksesta valtiokonttori.

Virkamiehelle, joka on irtisanottu 10 §:n 3 momentin nojalla, suoritetaan valtion virkamieslain 52 §:ssä tarkoitettua toistuvaa korvausta siihen asti, kunnes hän sijoittuu uudelleen työhön.

Kansliatoimikunta voi myöntää valtion virkamieslain 54 §:ssä tarkoitettua toistuvan korvauksen vaikka myöntämiselle ei olisi säädettyjä edellytyksiä.

Kurinpitomenettely ja virkamieslautakunta

13 §

Kurinpitoasioiden käsittelyä varten on eduskunnan virkamieslautakunta. Siinä on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kuusi muuta jäsentä. Puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja kaksi muuta jäsentä määrää kansliatoimikunta kuultuaan virastoja ja laitoksia sekä neljä muuta jäsentä neuvottelukelpoisten virkamiesyhdistysten ehdotuksesta. Kullekin jäsenelle, puheenjohtajaa lukuunottamatta, määrätään samassa järjestyksessä kaksi henkilökohtaista varajäsentä.

Virkamieslautakunnan jäsenten tulee olla eduskunnan virkamiehiä.

Virkamieslautakuntaan sovelletaan muutoin, mitä valtion virkamieslaissa on säädetty yleisestä virkamieslautakunnasta. Lautakunnan jäsenten toimikausi on kuitenkin eduskunnan vaalikausi.

14 §

Kurinpitomenettelyyn ryhtymisestä päättää, sen jälkeen kun asiassa on suoritettu valmistava tutkimus, nimittävä viranomainen. Jos eduskunta on valinnut virkamiehen, kurinpitomenettelyyn ryhtymisestä päättää kansliatoimikunta.

Kurinpitomenettelyn virkamieslautakunnassa panee vireille kansliatoimikunnan kurinpitoasiamieheksi määräämä eduskunnan virkamies noudattaen valtion virkamieslain 60 §:ssä säädettyä menettelyä.

Valtioneuvoston oikeuskansleri ja eduskunnan oikeusasiamies voivat yksittäistapauksessa määrätä kurinpitomenettelyyn ryhtymisestä. Tällöin noudatetaan mitä valtion virkamieslaissa on säädetty.

Oikaisumenettely

15 §

Eduskunnan virkamies, joka katsoo, ettei virasto tai laitos ole antanut hänelle virkasuhteesta johtuvaa taloudellista etuutta sellaisena kuin se olisi ollut hänelle suoritettava, saa kirjallisesti vaatia siihen oikaisua asianomaiselta viranomaiselta. Viranomaisen on annettava asiassa päätös.

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä tämän lain 8 §:n mukaisissa neuvottelumenettelyn piiriin kuuluvissa asioissa.

16 §

Päätökseen, jolla eduskunnan viraston tai laitoksen virkamies on irtisanonut vakinaisen virkamiehen, saa irtisanottu virkamies kirjallisesti vaatia oikaisua asianomaiselta viranomaiselta. Oikaisuvaatimus on annettava viranomaiselle 14 päivän kuluessa tiedoksisaannista. Päätökseen, johon saadaan hakea oikaisua, on liitettävä oikaisuvaatimusosoitus.

Erinäiset säännökset

17 §

Tarkempia määräyksiä eduskunnan virkamiehistä annetaan virkaohjesäännöllä, jonka eduskunta hyväksyy.

18 §

Eduskunnan vakinaisen virkamies katsotaan eronneeksi siitä ajankohdasta, josta hänet on nimitetty tai siirretty toiseen eduskunnan virkaan tai nimitetty valtion virkamieslaissa tarkoitettuun valtion virkaan, jollei muualla laissa toisin säädetä.

Jos eduskunnan virkaan määräajaksi nimitetty, siirretty tai koeajaksi otettu on ennestään nimitetty tai siirretty eduskunnan virkaan, hän on virkavapaana tästä virasta sen ajan, jona hän on ensiksi tarkoitettussa virassa.

19 §

Eduskunnan pääsihteerin virassa jatkamisesta eroamisien jälkeen päättää kansliatoimikunta.

20 §

Valtion virkamieslain 97 §:ssä säädettyä menettelyä ei sovelleta tehtäessä eduskunnan virkamiehiä koskevia päätöksiä. Luottamusmiehen kuulemisesta tai sitä vastaavasta menettelystä voi-

daan kuitenkin säätää tarvittaessa virkaohjesäännöllä.

21 §

Jollei neuvotteluja palvelussuhteen ehtojen tulkintaa koskevasta erimielisyydestä ole vaadittu tai jollei muuta vaatimusta virkasuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden suorittamisesta ole tehty kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana suoritus olisi pitänyt tehdä, on oikeus etuuteen menetetty.

22 §

Eduskunnan virkamiehen oikeudesta vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen sekä heidän jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä on säädetty erikseen.

Kansliatoimikunta voi myöntää ylimääräisiä eläkkeitä.

23 §

Eduskunnan virkamiehen kuoltua suoritetaan hänen omaisilleen valtion varoista ryhmähenkivakuutusta vastaavana etuna taloudellista tukea noudattaen soveltuvin osin, mitä kulloinkin voimassa olevassa valtion virkamiehen kuoltua suoritettavaa ryhmävakuutusta vastaavaa etua koskevassa virkaehtosopimuksessa on määrätty.

Tuen myöntää ja maksaa hakemuksesta valtiokonttori noudattaen soveltuvin osin valtion palveluksessa olleen henkilön kuoltua suoritettavan taloudellisen tuen myöntämisestä ja maksamisesta voimassa olevia säännöksiä ja määräyksiä.

24 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1988. Lain täytäntöönpanon edellyttämiin toi-

menpiteisiin voidaan ryhtyä jo ennen lain voimaantuloa.

25 §

Tällä lailla kumotaan seuraavat lait ja lainkohdat, lait niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen:

1) eduskunnan kanslian menosäännön perusteista 1 päivänä huhtikuuta 1966 annettu laki (202/66);

2) valtiontilintarkastajain kansliasta 29 päivänä joulukuuta 1983 annettu laki (1093/83);

3) eduskunnan oikeusasiamiehen kansliasta 17 päivänä joulukuuta 1971 annettu laki (882/71); sekä

4) Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnasta 1 päivänä huhtikuuta 1960 annetun lain 4 a ja 4 b §, sellaisina kuin ne ovat, 4 a § muutettuna 3 päivänä toukokuuta 1963, 4 päivänä helmikuuta 1970, 10 päivänä joulukuuta 1971 ja 11 päivänä helmikuuta 1977 annetuilla laeilla (210/63, 89/70, 856/71 ja 167/77) ja 4 b § 28 päivänä joulukuuta 1984 annetussa laissa (988/84).

26 §

Ennen tämän lain voimaantuloa eduskuntaan perustetut virat, toimet ja ylimääräiset toimet muuttuvat tämän lain voimaan tullessa tässä laissa tarkoitetuiksi viroiksi, ja viran tai toimen haltija ja ylimääräinen toimenhaltija siirtyy muuttuneeseen virkaan noudattaen soveltuvin osin, mitä valtion virkamieslain voimaanpanolain (756/86) 3 luvussa on säädetty.

3.

Laki**Eduskunnan kirjastosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Eduskunnan kirjastosta 28 päivänä joulukuuta 1984 annetun lain (983/84) 8 § ja *muutetaan* 6 §:n 3 momentti näin kuuluvaksi:

6 §

— — — — —
Kirjaston virkamiehet ovat kirjaston hallituksen alaisia.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1988.

Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 1987

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Oikeusministeri *Matti Louekoski*

1.

Laki**valtiopäiväjärjestyksen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädetyllä tavalla, *kumotaan* valtiopäiväjärjestyksen 89 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on 18 päivänä maaliskuuta 1983 annetussa laissa (278/83) sekä

muutetaan 54 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on mainitussa 18 päivänä maaliskuuta 1983 annetussa laissa, näin kuuluvaksi:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

54 §

Puhemiesneuvoston on tehtävä ehdotuksia eduskunnan työn järjestämisestä. Puhemiesneuvoston on myös tehtävä eduskunnalle tarvittaessa ehdotuksia eduskunnan kanslian menosäännön perusteita koskevan lain, eduskunnan työjärjestyksen, eduskunnan vaalisäännön ja eduskunnan virkamiehiä koskevien ohjesääntöjen säätämisestä.

Puhemiesneuvoston on tehtävä ehdotuksia eduskunnan työn järjestämisestä. Puhemiesneuvoston on myös tehtävä eduskunnalle tarvittaessa ehdotuksia eduskunnan *virkamiehiä* koskevan lain, eduskunnan työjärjestyksen, eduskunnan vaalisäännön ja eduskunnan virkamiehiä koskevien ohjesääntöjen säätämisestä.

89 §

Eduskunnan kanslian menosäännön perusteista säädetään lailla.

(4 mom. kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1988.

3.

Laki

Eduskunnan kirjastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Eduskunnan kirjastosta 28 päivänä joulukuuta 1984 annetun lain (983/84) 8 § ja muutetaan 6 §:n 3 momentti näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

Kirjaston viran ja toimen haltijat ovat kirjaston hallituksen alaisia, ja heihin on sovellettava valtion viran tai toimen haltijoita koskevien lakien ja asetusten säännöksiä.

Kirjaston virkamiehet ovat kirjaston hallituksen alaisia.

8 §

(8 § kumotaan)

Kirjaston viran ja toimen haltijan kuoltua suoritetaan hänen omaisilleen valtion varoista ryhmähenkivakuutusta vastaavana etuna taloudellista tukea noudattaen soveltuvin osin, mitä kulloinkin voimassa olevassa valtion virkamiesten kuoltua suoritettavaa ryhmähenkivakuutusta vastaavaa etua koskevassa virkaehtosopimuksessa on määrätty.

Tuen myöntää ja maksaa hakemuksesta valtiokonttori noudattaen soveltuvin osin valtion palveluksessa olleen henkilön kuoltua suoritettavan taloudellisen tuen myöntämisestä ja maksamisesta voimassa olevia säännöksiä ja määräyksiä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1988.